

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ D. N. Iesv Christi Monotessaron Evangelicum

Heser, Georg

Monachii, 1657

Admodum Reverendo Nobili, & Amplissimo Domino, Domino Gedeon
Forster, Præposito Vilshoviensi, Reverendissimo & Illustrissimo Principi,
Episcopi Ratisponensi, &c.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56533)

*Admodum Reverendo,
Nobili, & Amplissimo Domino,
Domino*

**GEDEONI
FORSTER,
PRÆPOSITO VILS-
HOVIENSI,**

*Reverendissimo & Illustrissimo
Principi, Episcopo Ratisponensi, &c.
à Consilij Ecclesiasticis, Ar-
chidecano in Pondorff, &c.*

GEORGIUS HESERVS
è Societate IESU,
Perpetuam felicitatem.

EPISTOLA

Ene sapientérque
 ὁ θεῖος Βαρ
 μαῖός φησι, *verba*
recanto caelestis
illius Avis, ut cum
Græci passim ap-
pellitant, magni Dionysij Areo-
pagitæ, ^a καὶ πολλὴν τὴν θεολο-
γίαν εἶναι, καὶ ἐλαχίστην. καὶ τὸ εὐ-
αγγέλιον πλατὺ, καὶ μέγα, καὶ αὐ-
θις συντετραμημένον. Bene, inquam,
sapientérque divinus Apostolus Bar-
tholomæus dicere solitus fuit, & ma-
gnam esse Theologiam, & mini-
mam: Evangelium item simul am-
plum ac magnum, rursumque com-
pendiarium. Quibus ego verbis
hoc eum intellexisse existimo, codi-

a. Lib. de Mystica Theologia cap. 1.

DEDICATORIA.

que
rba
stis
um
ap-
O-
lo-
su-
u-
m,
ar-
na-
ri-
n-
n-
his
i-

cem Evangeliorum mole non præ-
tensum, stylo minimè lacinosum,
paucis edocere quàm plurima: quo-
rum altero memoria mortalium
consulitur, facile firmiterque com-
prehensura, quod non est enormi
prolixitate diffusum; altero huma-
na menti, quæ mole instar irrequi-
ete grana comminuit, & ex semodio
frumenti vim ingentem farina pro-
fundit. Ita omnino res se habet, ut
magistrâ discimus experientiâ; sem-
per animus aliqua secum versat, &
ex notis ad abstrusa, velut à propylæo
in adytum, aut interiora domûs pe-
netrare studet: non autem per am-
bages & crebra diverticula tandem
eluctari, sed expedito pede percurrere.
Diu certè multisque memoriam
onerare, quis non refugit? paucis o-

EPISTOLA

*omnia citò perdiscere, cui non est in-
 tegrum? Quam ob rem quacumque
 Dei Filius praecepta hominibus ob-
 servanda, quacumque consilia se-
 querda proposuit; quidquid Homo
 Deus vel magnum egit, vel acerbis-
 simum passus est, id omne, quod de
 Iliade Homeri nucis inclusa putami-
 ni vaniùs fortasse quàm veriùs inter
 Artis ingenia celebratur, non qua-
 ter senis, sed exiguis solummodo qua-
 tuor includi voluit libellis: qui libra-
 rij pretium non accenderent, qui
 manus onere non gravarent, qui tæ-
 dium lectori non parerent, qui re-
 rum & magnitudine & varietate
 mirificè delectarent, qui citra fasti-
 dium memoria imprimerentur, im-
 pressi non illico diffluerent. Hoc ni-
 mirum eâ quesitum fuisse brevita-*

DEDICATORIA.

te, vel argumento sit illud, quod Io-
annes, & ipse Evangelistarum v-
nus, ordine non dignitate postremus,
coronidis loco apposuit, esse alia
multa, quæ fecit I E S V S: quæ
si scribantur per singula, nec
ipsum arbitror, inquit, mun-
dum capere posse eos, qui scri-
bendi sunt, libros. ^{b.} Interea
quæ divino suggerente spiritu in co-
dicem hunc relata sunt, adeo multis
& tam magnis exundant mysterijs,
ut nemo hominum, qui vitâ nos an-
tecesserunt, repertus fuerit, qui ex-
hausisse omnia gloriaretur, nemo in
posterum reperiendus sit, qui exhau-
sturum se consideret. Legisse me
fateor, inquit Hieronymus, ^{c.} in

b. Ioan. cap. 21. Vers. 25.

c. In Proœmio Commentariorum super
Matthæum.

EPISTOLA

Matthæum Origenis viginti
quinque volumina, & toti-
dem ejus homilias, commati-
cūmque interpretationis ge-
nus, & Theophili Antiochenæ
urbis Episcopi commentarios,
Hippolyti quoque Martyris,
& Theodori Heracleotæ, A-
pollinarijque Laodicensi, ac Di-
dymi Alexandrini: & Latino-
rum; Hilarij, Victorini, Fortu-
nati opuscula. *Quibus adiun-
gere Græcorum alios, & alios Lati-
norum sine numero possumus, qui
vel historiam unius, alteriusque, vel
universam commentarijs suis illu-
strarunt. Non hic tacebo Ioan-
nem Chrysostomum, Cyril-
lum Alexandrinum, Theodo-
retum, Euthymium, Theo-
phylam.*

DEDICATORIA.

phylactum : non silentio præter-
mittam Augustinum, Ambro-
sium, Bedam, Rabanum, Hay-
monem, Rupertum, Bona-
venturam, Thomam : quorum
alij vestigia secuti, tot omnia libris
& episthographis impleverunt, ut
illis Satyrici d' vocibus uti nobis ad-
mirabundis liceat :

Summi plenâ jam margine
libri

Scriptus, & in tergo, necdû
finitus IESVS.

*Post tot examina virorum clarissi-
morum, qui doctis orbem calamis
pervolarunt, ut hodie tamen non
est cogitandi, sic neque commentan-
di, scribendique finis est librorum.
Maiores nostros cum in lampado-
d. In Venalis Satyrâ 1.*

EPISTOLA

dromico vite istius certamine lux deficeret, quam nobis lampada perfecto cursu tradiderunt, eam nos posteris cras vel perendie trademus. Idem etiam usu venit nobis, quod famelicis, quos non propterea, quod hodie saturi sint, postridie non adorietur fames: & proscribat sane hanc lautitia quorundam, promi partes erunt ea mensis inferre, que delicatam moveant orexin. Ego in lampadophoris ille quidem non sum, qui claras nobilesque faces alijs preferre possim: sed nec illius procurator peni sum, ex quo cupedia, quorum condus non fui, prodire jubeam: inter maximi tamen Dei servulos eam mihi nunc operam sumpsi, quam Petrus olim & Ioannes, eo ipso die, quo hanc ad te scribo epistolam,

DEDICATORIA.

ex imperio Christi ultimam cenam
cenaturi, contulerunt, ut mensas
sternerem, & adornarem futuris cō-
vivis: hoc est, materiam sacrarum
meditationum ita collectam, ordinē-
que dispositam pararem, ut nullus
deinceps labor subeundus sit, map-
pam, orbis, cyathos, reliquum men-
sarum instrumentum comparandi,
sed accumbendi, animūque probē
saginandi. At hoc ipsum, inquiet
non nemo, minus alij dudum praece-
perunt. Demus, quod ait is: en men-
sa ferē bis in singulos dies & triclinia
sternuntur, sed quis aut in defectum
alterius, aut quod id opera speret
commodius facturum, prohibet of-
ficiosum istud famulitium? Ne sper-
nas: sustine tantisper, dum ex char-
ta recitem, qua mensis, ad quas con-

EPISTOLA

viva vocaris, inferenda sint dapes.
Missus apparati sunt tot, in quot omnem libellum tribui partes. Primus IESVM dabit infantem, exulem, puerum: hoc Ovum est purissima Matris Virginis. Alter tricenarium, undis Iordanis tinctum, jejunantem, ac per triennium & ultra summis exercitum laboribus: cibus hic est Fortium. Tertio miracula, dicam, an spectacula videbis: Non offendimus ambulante cœnâ, contrâ quàm Bilbilitanus lepos argutatur. Quartus itémq; Quintus allatam è celo doctrinam propinabit, quæ omni nectare, omni dulcior est ambrosiâ; quæ sic delinire solet epulonem, vt quod semel occæpit sapere, nauseari nunquam possit. Sextus Deum patientem, carptoribus
tradi-

DEDICATORIA.

traditum, commonstrabit toto corpore dissectum. Septimus à funere tridvano redi vivum aspiciet, ac super omnes calos elatum. Hunc in modum ab ovo ad mala, ut inquiunt, convivium non unius diecula tantum, quod vulgò fieri solet; neque semestre solum, pro regio Assueri luxu & opulentia, sed per integrum ducetur annum, ut nullo die non possis opiparè, lautissimèque victitare.

Nunc ad te, Archidecane amplissime, quo modo imperatore hanc cenā struxi, mea se convertit oratio. Typis vulgæ veram semel iterumque Christi Patientis universam tragediam, quibus eam verbis Evangelista quatuor dederunt. Hac tantopere tibi placuit, & tanto futuram emolumento judicasti, ut, quoniam

EPISTOLA

nihil omni hominum generi salutarius esse potest, quàm frequentissima Passionis Domini tam acerba recordatio, majorem in modum exoptares, ut quoad fieri posset ad plurimorum manus atque usum saluberrima perveniret exercitatio. Quare non vnis litteris efflagitabas à me, ut quam Albertus ille Magnus, Ratisponensis Episcopus, sanctimoniâ vitæ, & humanarum divinarumque doctrinâ scientiarum longè celebratissimus, ultra quàm vero plerisque simile videatur, commendavit de luctuosissimis Christi cruciatibus vel per breuiusculum temporis spatium memoriam, pro virili in omnium animos inducerem. O si votis tuis, Vir Zelo divino inflammate, litari à me posset! non id calamo tantum &

DEDICATORIA.

voce, sed omnibus nervis, & totâ
contentione laborarem, ut adaman-
tina mortalium pectora solveren-
tur, & colliquescerent Oceano san-
guinis divini, quem hortus Oliva-
rum, quem pratorium Pilati,
quem Golgothæus mons felicissi-
mus montium imbiberunt. Optan-
di mihi tibi que potestas est, effici-
undi Deo: quem ut in vota trahere-
mus, id te auctore feci, ut omnem
Filiij Dei vitam in hoc orbe pera-
Etiam, ad eundem modum publica-
rem, quò & Infans, & Vir, & Thau-
maturgus, & Magister, & Patiens,
& Redux à funere, quoquo versum
velut arietem in cautes nostras im-
pelleret, ac tandem utinam diffrin-
geret. Nunc ut tribus solum verbis
hoc moneam, tuo nomine publicum

EPIST. DEDICAT.

libellus hic adit, cuius ope potuit pro-
dire. Vale, Vir integerrime, ac me,
quem nunquam nôsti, nunquam vi-
disti, à te peto majorem in modum,
ut cum hoc munere accedentem
etiam atq; etiam amore tuo comple-
ctaris. Monachij, Feria V. Cœnæ
Domini, qui dies fuit quartus Ka-
lendarum Aprilium Anni M. DC.
LVII.

PRÆ-